

แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ณัชชารีย์ ทวีหิรัญรัฐกิจ ^[1]

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ ในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในส่วนของการศึกษา เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตยาง การเข้าร่วม กลุ่ม ตลอดจนความคิดเห็นและความพร้อมสนับสนุนร่วมจัดตั้งโรงงาน และศึกษาแนวทาง ในการส่งเสริมจัดตั้งโรงงาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากเกษตรกรใน 6 อำเภอ ที่มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรตัวอย่างทำสวนยางเป็น อาชีพหลัก มีพื้นที่ปลูกยางเฉลี่ย 25.21 ไร่ เป็นเจ้าของที่ดิน ถือครองเป็น สปก. 4-01 ใช้ทุน ส่วนตัว จำหน่ายในรูปน้ำยางสดให้พ่อค้าในท้องถิ่น เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม แต่เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงาน สำหรับแนวทางในการส่งเสริมจัดตั้ง ควรให้ความรู้เรื่อง การจัดตั้งโรงงานและกระบวนการแปรรูปยางแท่ง ทั้งดำเนินการให้กลุ่มที่มีอยู่แล้วเข้มแข็ง มากขึ้น ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมจัดตั้งโรงงานและส่งเสริมให้ผลิต ยางก้อนถ้วย

คำสำคัญ: แนวทางในการส่งเสริม, โรงงานยางแท่ง, เกษตรกร

^[1] อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

E – mail: luckyboy.dods@gmail.com

Guidelines on Promotion to Standard Thai Rubber Factory Establishment of Farmer in Surat Thani

Natcharee Thaweehirunratthakid ^[1]

Abstract

This research is part of a study on the economic possibility on block rubber factory established for the farmer in Surat Thani Province. The aims of this research is to study rubber production and sale including group attendance opinion and the readiness to establish Thai standard rubber factories.; and to study guidelines on promotion to standard Thai rubber factory establishment of farmer in Surat Thani. The questionnaires are distributed to the farmer in 6 districts where are the most planted area. Data was analyzed by using frequency and percentage, including synthetic analysis. The research results found that participated farmers plant rubber trees. They earn their average income 27,781 baht per month. The planted areas are 25.21 firai, which are their own land. Sources of investment are their own finances. The latex rubber is sold to local merchants. Most of the farmers are not rubber factory memberships, but they agree to support the establishment of the factory. The results also show that information about the establishment and processing transformation rubber should be promoted, including its benefits of establishing standard Thai rubber factory to encourage the production of rubber cup lump.

Keywords: Guidelines on promotion, Standard Thai Rubber Factory, Farmer

^[1] Lecturer in Faculty of Management Science, Suratthani Rajabhat University.
E – mail: luckyboy.dods@gmail.com

บทนำ

การผลิตยางแท่งในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยในปัจจุบันมีปริมาณการผลิตมากกว่ายางแผ่นรมควัน กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2553 ผลผลิตยางแท่งเท่ากับ 1,235,802 ตัน ขณะที่ผลผลิตยางแผ่นรมควันมีเพียง 813,033 ตัน ปริมาณการส่งออกยางแท่งในปี พ.ศ. 2553 เท่ากับ 1,106,415 ตัน ซึ่งมากกว่ายางแผ่นรมควันที่ส่งออกเท่ากับ 719,442 ตัน การผลิตยางแท่งจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับชาวสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากโรงงานแปรรูปยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8 แห่งที่แปรรูปยางพาราเป็นยางแท่งล้วนเป็นโรงงานของเอกชนทั้งสิ้น และจากการศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีความเป็นไปได้ที่จะจัดตั้งโรงงานยางแท่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้นหากมีการจัดตั้งโรงงานยางแท่งที่เป็นของเกษตรกรเพื่อการส่งออกเอง ก็จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและผลตอบแทนที่สูงขึ้น ทั้งยังช่วยลดช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรที่ต้องผ่านคนกลางหลายทอด ทำให้ผู้จำหน่ายผลผลิตสามารถจำหน่ายได้โดยตรง ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตยางพารา การเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตลอดจนความคิดเห็นและความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

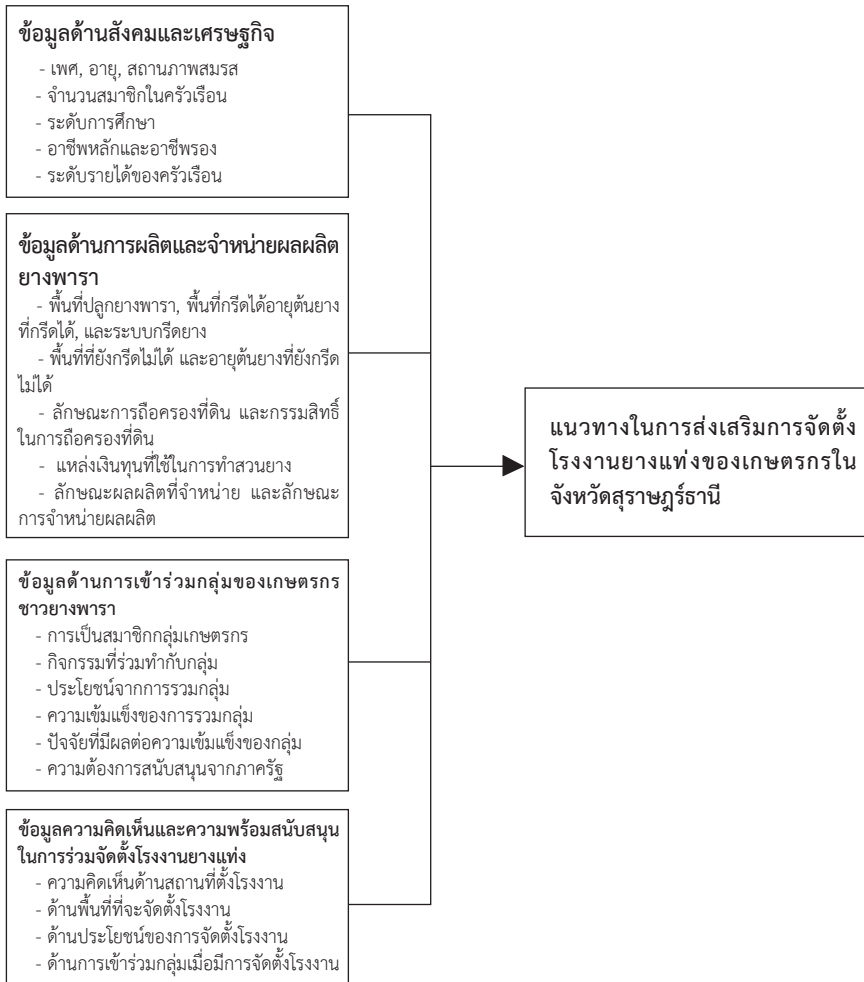
วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาการเข้าร่วมกลุ่ม ความคิดเห็น และความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันดังภาพที่ 1 ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่ง ซึ่งจะกล่าวอย่างละเอียดดังต่อไปนี้

1. เกษตรกร หมายถึง ผู้ที่ปลูกยางพาราในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผู้วิจัยเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีเลือกเกษตรกรจากอำเภอที่มีเนื้อที่กรีดยางพาราได้มากที่สุด 6 อำเภอแรก ได้แก่ อำเภอพระแสง อำเภอพุนพิน อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอกะเนาะ อำเภอนาหว้า และอำเภอไชยา ซึ่งมีจำนวนเนื้อที่กรีดยางพาราได้รวม 2,671,722 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.20 ของเนื้อที่กรีดยางพาราทั้งหมดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เนื้อที่กรีดยางพาราใน 6 อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอ	เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)
1. อำเภอพระแสง	290,730
2. อำเภอกาญจนดิษฐ์	273,099
3. อำเภอกะเนาะ	259,563
4. อำเภอนาหว้า	259,073
5. อำเภอพุนพิน	248,390
6. อำเภอไชยา	170,740
7. อำเภออื่น ๆ	1,170,127
รวม	2,671,722

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง. 2556

จากข้อมูลผู้ปลูกยางพาราในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 6 อำเภอ ปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายนั้น ไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรไม่ทราบจำนวนประชากรของดับเบิลยูจีโคชแรน (Cochran, 1953: 2) ได้จำนวนตัวอย่าง 385 ตัวอย่าง แต่เพื่อความน่าเชื่อถือจึงเพิ่มจำนวนตัวอย่าง

เป็น 400 ตัวอย่าง และใช้วิธีสุ่มแบบลำดับขั้นที่แน่นอน โดยแบ่งตามสัดส่วนของพื้นที่
กิริตยางในแต่ละอำเภอ หลังจากนั้นจะทำการเลือกตัวอย่างของแต่ละตำบลโดยใช้วิธี
การเลือกแบบบังเอิญ รายละเอียดในการเก็บข้อมูลตัวอย่างมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
(ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างแบ่งตามอำเภอที่มีเนื้อที่กิริตยางมากที่สุด 6 อันดับแรก

อำเภอ	เนื้อที่กิริตได้ (ไร่)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
1. อำเภอพระแสง	290,730	78
2. อำเภอกาญจนดิษฐ์	273,099	74
3. อำเภอเคียนซา	259,563	70
4. อำเภอท่าฉาง	259,073	68
5. อำเภอพุนพิน	248,390	65
6. อำเภอไชยา	170,740	45
รวม	1,501,595	400

ที่มา: จากการคำนวณ

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงาน
ยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นตัวแทนองค์กรละ 2 ราย รวมทั้งสิ้น
8 ราย ได้แก่

- 1) ผู้แทนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2) ผู้แทนจากสำนักงานเกษตรอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 3) ผู้แทนจากสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 4) ผู้แทนจากสหกรณ์กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

1.1 สอบถามเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการออกแบบ
สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านสังคมและเศรษฐกิจ สภาพการผลิตและการจำหน่าย

ผลผลิตยางพารา การเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกร ตลอดจนความคิดเห็นและความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งข้อมูลที่ได้นำไปประกอบการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นจากเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สหกรณ์การเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งเอกสาร วารสาร หนังสือที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบในการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยและสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสอบถามเกษตรกร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) และคำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเกษตรกรชาวสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา อาชีพหลักและอาชีพรอง และระดับรายได้ของครัวเรือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการผลิดยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่ปลูกยางพารา พื้นที่ที่กรี๊ดได้ อายุต้นยางที่กรี๊ดได้ พื้นที่ที่ยังกรี๊ดไม่ได้ อายุต้นยางที่ยังกรี๊ดไม่ได้ ลักษณะการถือครองที่ดิน กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำสวนยาง และระบบกีดขวาง

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการจำหน่ายผลผลิตยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะผลผลิตที่จำหน่าย ลักษณะการจำหน่ายผลผลิต และรายได้จากการขายผลผลิต

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านการเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร กิจกรรมที่ร่วมทำกับกลุ่ม ประโยชน์จากการรวมกลุ่ม ความเข้มแข็งของการรวมกลุ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่ม และความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นด้านสถานที่ตั้งโรงงาน ด้านพื้นที่ที่จะจัดตั้งโรงงาน ด้านประโยชน์ของการจัดตั้งโรงงาน และด้านการเข้าร่วมกลุ่มเมื่อมีการจัดตั้งโรงงาน

2. การประชุมกลุ่ม โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิดและมีความยืดหยุ่นในการตั้งคำถามใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์นี้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากเอกสาร ตำรา และบางส่วนได้ดัดแปลงมาจากงานวิจัยต่าง ๆ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร โดยการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและความถูกต้อง โดยหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Con-sistency หรือ IOC)

ผลการหาค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.90 แสดงว่า แบบสอบถามชุดดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประกอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) จากเกษตรกรชาวสวนยางพาราทั้ง 6 อำเภอ ละ 20 ตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 120 ตัวอย่าง

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยประมวลผลข้อมูลที่ได้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) และใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่

1. สภาพการผลิตผลผลิตการจำหน่ายผลผลิตยางพารา
2. การเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกร ความคิดเห็น และความพร้อมสนับสนุน ในการร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในการสอบถามข้อมูลเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยให้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง ในพื้นที่ 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอพระแสง อำเภอยะหา อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอพุนพิน อำเภอท่าฉาง และอำเภอไชยา ข้อมูลทั่วไปด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี สมรสแล้ว สมาชิกในครัวเรือน 4 - 5 คน สำหรับระดับการศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่ง คือ ร้อยละ 54.25 จบต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับสภาพทางเศรษฐกิจของชาวสวนยางพารา พบว่า อาชีพหลัก คือ การทำสวนยางพารา โดยมีอาชีพรอง คือ ทำสวนปาล์ม มีรายได้เฉลี่ยจากอาชีพหลัก 27,781 บาท/เดือน รายได้ต่อครัวเรือนพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารา มีรายได้เฉลี่ย 34,103 บาท/เดือน

สภาพการผลิตผลผลิตและการจำหน่ายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เกษตรกรชาวสวนยางผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 25.21 ไร่ โดยที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ 350 ไร่ มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุด คือ 4 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นของตนเอง กรรมสิทธิ์ในการถือครอง ชาวสวนยางมีหลักฐานการถือครองส่วนมากเป็น สปก. 4-01 แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรใช้ในการทำสวนยางใช้ทุนส่วนตัว ลักษณะการกรีดยางของชาวสวนยางพารา ร้อยละ 71.75 กรีดยางแบบสองวันเว้นวัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ จำนวนวันเฉลี่ยในการกรีดยางต่อเดือนประมาณ 17.83 วัน/เดือน ปริมาณยางที่กรีตได้เฉลี่ย 103.41 กิโลกรัม/ครั้ง ลักษณะผลผลิตยางพาราที่จำหน่ายส่วนใหญ่อยู่ในรูปของน้ำยางสด และจำหน่ายด้วยตนเองให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ สำหรับรายได้ที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับ คือ 26,508 บาทต่อเดือน

การเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกร ความคิดเห็น และความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 80.00 เนื่องจากไม่มีเวลา และเห็นว่าไม่มีประโยชน์ ส่วนที่เหลือเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยแบ่งเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตร ร้อยละ 27.50 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ ร้อยละ 68.75 และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 3.75 กิจกรรมที่ทำร่วมกับกลุ่ม คือ ร่วมใช้ปัจจัยการผลิต รองลงมา คือ ร่วมผลิต/แปรรูป ชาวสวนยางมีความคิดเห็นว่า ได้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มในด้านอำนาจในการต่อรองราคากับผู้ขายปัจจัยการผลิต มีอำนาจในการต่อรองราคากับผู้รวบรวม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการผลิตและการตลาด ความเข้มแข็งของการรวมกลุ่มพบว่า ร้อยละ 81.25 มีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่ม คือ มีความร่วมมือของสมาชิก ชาวสวนยางมีความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย พันธุ์ยาง มีความต้องการให้รัฐให้ความรู้ในการแปรรูปยางพารา และต้องการโรงงานแปรรูปยางที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมีความต้องการอื่น ๆ เช่น ด้านราคายางพารา

ความคิดเห็น และความพร้อมสนับสนุนในการร่วมจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงานในพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 79.25 และเห็นว่า ความเหมาะสมด้านพื้นที่ในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งมีความเหมาะสม ชาวสวนยางพาราคิดว่าได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งโรงงานยางแท่งและคาดว่าเมื่อมีการจัดตั้งกลุ่มจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกโรงงานยางแท่งคิดเป็นร้อยละ 61.50

สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางที่มีต่อการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ จำแนกตามความคิดเห็นในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านสถานที่ตั้งโรงงานยางแท่ง

เกษตรกรชาวสวนยางผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ โดยมีเหตุผลสนับสนุนที่แตกต่างกัน ดังนี้

1.1 หากมีโรงงานยางแท่งในพื้นที่ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางสามารถขายผลผลิตยางพาราให้กับโรงงานโดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ส่งผลให้ราคาผลผลิตสูงขึ้น เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น

1.2 หากมีโรงงานยางแท่งในพื้นที่ทำให้เกษตรกรได้รับความสะดวก ไม่ต้องเดินทางไปจำหน่ายผลผลิตไกล ๆ และประหยัดต้นทุนค่าขนส่ง

1.3 ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางมีทางเลือกในการจำหน่ายยางมากขึ้น และได้ราคาที่สูงขึ้น

1.4 ก่อให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วย เป็นเพราะยังคงกังวลในเรื่องของผลกระทบจากการตั้งโรงงานยางแท่งว่าอาจก่อให้เกิดมลพิษทั้งทางน้ำและอากาศในชุมชน และเห็นว่าอาจมีความวุ่นวายเกิดขึ้นในชุมชนมากขึ้น เนื่องจากมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในโรงงานมากขึ้น

2. ด้านพื้นที่ที่จะจัดตั้งโรงงานยางแท่ง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรมีการจัดตั้งโรงงานในพื้นที่เนื่องจาก

2.1 มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจำนวนมาก ทำให้มีวัตถุดิบป้อนโรงงานจำนวนมาก

2.2 มีพื้นที่ว่างเพียงพอที่จะก่อตั้งโรงงาน และมีการคมนาคมขนส่งสะดวก แต่มีข้อแม้ว่าโรงงานยางแท่งที่เกิดขึ้นจะต้องอยู่ห่างจากชุมชน

2.3 มีความพร้อมในเรื่องแรงงานที่จะทำงานในโรงงานยางแท่งที่จะตั้งขึ้นในพื้นที่

ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ มีเหตุผลคัดค้านว่า พื้นที่ต่ำไม่เหมาะจะตั้งโรงงาน เพราะเมื่อถึงฤดูฝนจะเกิดอุทกภัยได้ง่าย ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ นอกจากนั้นยังเห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน จึงอาจส่งผลกระทบต่อเรื่องน้ำเสีย และกลิ่นเหม็นจากโรงงาน

3. ด้านประโยชน์ของโรงงานยางแท่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นถึงประโยชน์ของการตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ เนื่องจาก

3.1 การตั้งโรงงานเพื่อผลิตยางแท่งในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรมีทางเลือกในการขายผลผลิตได้มากขึ้น ขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนและประเทศเกิดการพัฒนา

3.2 การตั้งโรงงานยางแท่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ ลูกหลานของคนในชุมชนได้มีงานทำ ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้น ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่า ไม่มีประโยชน์ในการตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ เพราะยังมีปริมาณผลผลิตไม่มากพอกับความต้องการของโรงงาน และการตั้งโรงงานอาจทำให้เกิดมลพิษน้ำเสียและกลิ่นเหม็นจากโรงงาน

4. ด้านการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อจัดตั้งโรงงานยางแท่ง

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่ม โดยระบุประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่มไว้ ดังนี้

4.1 ทำให้เพิ่มอำนาจการต่อรอง และมีการช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

4.2 ได้รับผลตอบแทนเต็มที่ ส่งผลให้ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้น และมีการช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

ส่วนผู้ที่ตอบว่าจะไม่เข้าร่วมกลุ่ม เนื่องจากไม่มีเวลา และหากเข้าร่วมกลุ่มแล้วเกรงว่าจะเกิดปัญหายุ่งยากภายหลัง เกษตรกรบางรายไม่สามารถเข้าร่วมกลุ่มได้ เนื่องจากเป็นสมาชิกสหกรณ์อื่นแล้ว

แนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการจัดประชุมกลุ่มย่อยกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำเสนอผลการวิจัยและขอความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการประชุมสรุปเป็นแนวทางในการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง ดังนี้

1. ควรมีการช่วยเหลือสนับสนุนให้เกษตรกรได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแปรรูปยางแท่ง และความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงประโยชน์ที่ได้จากการรวมกลุ่มหรือเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ เพื่อจัดตั้งโรงงานยางแท่ง

2. ควรมีการดำเนินการให้กลุ่มที่มีอยู่แล้วเกิดความเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถร่วมกันจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรเองได้ ซึ่งการรวมกลุ่มจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งดังกล่าวนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรชาวสวนยางในระยะยาว เป็นการเพิ่มรายได้ให้สูงขึ้น ชีวิตความเป็นอยู่ย่อมดีขึ้น

3. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งรับผิดชอบงานด้านยางพาราและโครงการเกษตรอื่น ๆ ควรมีการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีไปถ่ายทอดให้กับกลุ่ม/สหกรณ์ที่มีความสนใจได้ทราบถึงแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอีกทางหนึ่งด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรได้เข้าร่วมกลุ่ม เพื่อจัดตั้งโรงงานยางแท่งมากขึ้น โดยสรุปเป็นแผนการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แผนการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนการส่งเสริม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. แผนการจัดการความรู้เรื่องโรงงานผลิตยางแท่ง	
1.1 โครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
1.2 โครงการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการแปรรูปยางพาราเป็นยางแท่ง	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี
1.3 โครงการเรียนรู้กระบวนการผลิตยางแท่ง	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 3 แผนการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

แผนการส่งเสริม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. แผนการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรชาวสวนยางพารา ที่สนับสนุนการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง	
2.1 โครงการสำรวจความพร้อมของเกษตรกรชาวสวนยางในการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2.2 โครงการส่งเสริมการผลิตยางก้อนถ้วย	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. แผนการส่งเสริมการจัดตั้ง/รวมกลุ่มเกษตรกร	
3.1 โครงการประชาสัมพันธ์ความรู้และประโยชน์ของการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3.2 โครงการอบรมการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มเกษตรกร	- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3.3 โครงการติดตาม ประเมินผลการรวมกลุ่มเกษตรกร	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

4. สำหรับการให้การส่งเสริมจากภาครัฐ ได้แก่ ภาครัฐควรสนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อการแปรรูปยางแท่ง รวมถึงสนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อยาง อีกทั้งรัฐควรเข้าค้าประกันสินเชื่อที่สถาบันเกษตรกรขออยู่กับธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่ได้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสอดคล้องกับ ชูเกียรติ โพนแก้ว (2555) และ Nantawan Changkid and Komkrit Ovararin (2014) จึงอาจเป็นเหตุให้เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ ไม่เห็นความสำคัญหรือประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่ม ตลอดจนเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรถึงร้อยละ 80 เนื่องจาก ไม่มีเวลาและเห็นว่าไม่มีประโยชน์ จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการการผลิต การจำหน่ายผลผลิต อีกทั้ง

การริเริ่มจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรเองมีน้อย สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ โดยให้เหตุผลว่าจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดภาวะมลพิษ ทั้งทางน้ำและทางอากาศ อาจเป็นเพราะเกษตรกรยังไม่ได้เรียนรู้ขั้นตอน กระบวนการจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่ง ซึ่งจะต้องมีการศึกษาอย่างรอบคอบถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิธีการป้องกัน และแก้ปัญหาภาวะมลพิษที่อาจเกิดขึ้นจากโรงงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ถึงแม้การศึกษา พบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรก็ตาม แต่ยังมีเกษตรกรบางส่วนมีความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ของการรวมกลุ่ม เนื่องจากเกษตรกรจะมีอำนาจในการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต และต่อรองราคาจำหน่ายผลผลิต ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบด้านการผลิตยางพารา จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เช่น สมาชิกสหกรณ์ โดยต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกร เพื่อให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการรวมกลุ่ม ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของการรวมกลุ่ม อันจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร ทั้งในส่วนของ การเพิ่มอำนาจต่อรองด้านราคาปัจจัยการผลิต ราคาจำหน่าย การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการผลิตและตลาด ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนยางพาราเพิ่มขึ้น

เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งโรงงานยางแท่งในพื้นที่ โดยให้เหตุผลว่า จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอาจเกิดภาวะมลพิษนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ควรจัดการความรู้เรื่องการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์และผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดตั้งโรงงานยางแท่ง ซึ่งเมื่อเกษตรกรมีความเข้าใจและเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่จะได้รับกับผลเสียที่จะเกิดขึ้น ก็อาจมีความเป็นไปได้ที่จะสนับสนุนและเข้าร่วมจัดตั้งโรงงานยางแท่งของเกษตรกร อันจะทำให้เกษตรกรขายผลผลิตให้กับโรงงานได้โดยตรง ลดขั้นตอนพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้จากการขายผลผลิตอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางแท่งของเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวรรณ ช่างคิด ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์สุณีย์ ล่องประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตเกษม หล้าสะอาด และ ดร.จักรวุฒิ ขอบพิเชียร

ขอขอบคุณเกษตรกรชาวสวนยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกท่านที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถาม และขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับตัวแทนหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่ให้สัมภาษณ์และร่วมเสนอความคิดเห็นที่มีได้เอื้ออำนวยในที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- ชูเกียรติ โพนแก้ว. (2555). การมีส่วนร่วมของเกษตรกรเพื่อไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร
กรณีศึกษา: เกษตรกรตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์.
เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2553). ข้อมูลวิชาการ
ยาง. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2556, จาก http://rubber.oie.go.th/box/Article/4438/rubber-2nd_STR_4438_1.pdf
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2556). วารสารยางพารา
ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2556. สืบค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2556,
จาก http://www.rubberthai.com/emag/files/Y_2564/ISSUE_1/FILE/f21032013-154057_34-1full.pdf.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2556). ข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตร 2556. สืบค้นเมื่อ
15 มกราคม 2556, จาก <http://www.oae.go.th/download/prcai/farmcrop/rubber.pdf>
- สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). บรรยายสรุปอำเภอพระแสง
ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://phrasaeng.suratthani.doe.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). บรรยายสรุปอำเภอ
กาญจนดิษฐ์ ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557,
จาก <http://kanchanadit.suratthani.doe.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). บรรยายสรุปอำเภอเคียนซา
ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://khiansa.suratthani.doe.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). บรรยายสรุปอำเภอไชยา
ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://chaiya.suratthani.doe.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). บรรยายสรุปอำเภอท่าฉาง
ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://thachang.suratthani.doe.go.th/>

- สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). **บรรยายสรุปอำเภอพุนพิน ประจำปี 2556**. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://phunphin.suratthani.doae.go.th/>
- สำนักงานอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **บรรยายสรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2556**. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.suratthani.go.th>
- สัณชัย เทียงตรง. (2550). **อุตสาหกรรมยางแท่งของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อริยา ผ่าเครื่อง และธงชัย เตวีน. (2555). **การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงงานแปรรูปยางพาราของเกษตรกรในภาคเหนือ กรณีศึกษาตำบลทุ่งกล้วย จังหวัดพะเยา**. แผนงานสร้างเสริมการเรียนรู้กับสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อการพัฒนา นโยบายสาธารณะที่ดี (นสธ.) โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- Cochran, W.G. (1953). **Sampling Techniques**, 1st ed., John Wiley & Sons.
- Nantawan Changkid and Komkrit Ovararin. (2014). PSU – USM NSTRU International Conference on Arts and Sciences 2014 “**Art and Sciences Research 2014: Spot of Change for Tomorrow**”. วันที่ 2 - 4 มิถุนายน 2557.